

sodiščem v Ljubljani po 48 $\frac{1}{2}$ kr., pod okrožnim sodiščem v Novem Mestu pa po 50 kr. na dan.

— Nesreča. Ker je preteklo soboto zvečer razsajala burja in je bil velik veter, morali so na progi Reka-Št. Peter s snežnim plugom pot delati osobnemu vlaku. Zaradi velikega snega pa je obtičal plug, in ker vsled hudega meteža ni bilo moči videti signalov, trčil je osobni vlak vanj. Pri tem ste se stroja nekoliko poškodovala, vodja, ki je iz voza skočil, ranil si je nogo, in en potovalec si je poškodoval levo oko.

— Bolezen. V Pulji na Primorskem razsaja skora mesec dni uže vročinska bolezen ali mačuh. Dosedaj jih je zbolelo 142, umrlo pa 5. Oblastva so takoj ukrenila potrebne naredbe, da se bolezen ne razpase po deželi.

— Presvitli cesar je podaril šolski občini Sorici za šolsko zgradbo 200 gld. podpore.

— Umerla je nadvojvodna Marija Antonija Imakulata, hči nadvojvode Karolo Salvatorja in nadvojvodinje Marije Imakulate Klementine, stara komaj 17 let.

— Splet. Umrli je deželni poslanec dr. Bajamonti, voditelj italijanske stranke v Dalmaciji.

— Umrli je v Ljubljani deželnega sodišča višji svetovalec v pokoji Rajmund Zhuber pl. Okrog, najstarejši sin slovečega zdravnika dr. Ivana pl. Zhubra.

— C. kr. obrtni strokovni šoli za lesno industrijo in za umetno vezenje ter šivanje čipk v Ljubljani sta letos dovršili svoj drugi tečaj. Kakor se nam poroča, je imela strokovna šola za lesno industrijo v prvem letniku 20, v drugem 16 rednih učencev, poleg teh pa 8 izvanrednih dijakov, to je takih, ki ne obiskujejo vseh predpisanih predmetov, temveč samo one stroke, v katerih se žele posebno izobraziti. Materin jezik je bil vsem učencem slovenski, vera pa katoliška. Dijaki so imeli dokaj podpor in ustanov; v preteklem letu je vodstvo razdelilo med nje nad 1500 gld. — pač velika svota, a glede na povsem revne dečke vendar le še premajhna. Učni predmeti so bili naslednji: Veronauk, nemščina, slovenščina, računstvo in geometrija, elementarno prsto risanje, geometrijsko risanje, projektivno risanje in nauk o sencah, risanje po modelih, modelovanje iz gline in vlivanje v gips, lepomisje in praktični pouk v pahišnem ter stavbenem mizarstvu, podobarstvu in strugarstvu. — Na strokovni šoli za umetno vezenje in šivanje čipek je bilo v prvem letniku 22, v drugem 23 rednih učenk, zraven pa 23 izvanrednih gojenk v obeh oddelkih. Pri dveh tretjinah učenk je bila slovenščina materni jezik, pri ostalih pa nemščina. Učili so se naslednji predmeti: Elementarno risanje, strokovno risanje, prenos vzorov na blago, krojno risanje, krojenje oblik, nemščina, slovenščina, računstvo, knjigovodstvo, umetno vezenje in šivanje čipek. Tudi učenke so imele dokaj ustanov, ki so znašale od 20 do 80 gld. na leto. Blago katero se uporabi pri praktičnem delu, daje šola zastonj, izdelani vzorni prti so potem lastnina učenk, da se tudi še v

poznejših letih morajo ravnati po njih. Na obeh zavodih je z vodjem vred delovalo 9 učnih sil. Razstava šolskih del, katero je vodstvo bilo napravilo koncem minolega šolskega leta v tukajšnji redutni dvorani, je bila lepa priča, kako nadarjena je naša mladina. Človek bi ne verjel, da je mogoče v teku dveh let doseči tolikih uspehov. Razstava pa je tudi pokazala, da se je učiteljski zbor vrlo trudil in bil kos svoji težavni nalogi. — Mladima zavodoma, ki sta pač živa potreba našemu narodu, želimo najlepših rezultatov in obilnega vpliva na naše obrtno gibanje!

— Mraz. Letos je po vsej Evropi nenavadno huda zima. Francoski učenjak Emil Gautier trdi, da je temu kriv „zalivski tok“, ki se pretaka od Mehikanskega zaliva preko Atlantskega morja do visoko na severu ležečega Spicbergen in ravno s svojim toplim vodovjem temperaturo po zahodni Evropi. Od njegove toplote ima Francoska svoje krasno in milo podnebje, Irska pa svojo bujno rast. Zato so nekatera Norveška pristanišča vse leto brez ledu, na pr. najsevernejše mesto na zemlji Hamerfest, katero dobiva tudi drv in drugega lesa po tem toku. Ta topli tok pa ohladi vsako leto ledene gore, ki se nahajajo po polarnih krajih zadi za Izlandijo. Spomladi se namreč ločijo in začno plavati proti vzhodu in zahodu in vplivajo na poletensko temperaturo po Evropi. Ti ledniki plavajo zelo počasi cele tedne in mesece proti zalivskemu toku. Velikokrat se primeri, da v severno Ameriko jadrajoči parniki srečavajo še oktobra in novembra, včasih celo še januarja meseca ledovje, ki se je ločilo uže spomladi od svojih severnih krajev. Kadar priplavajo v toplo vodovje zalivskega toka, začno se tajati, ali ker so ogromni in jih je silno veliko, porabijo jako veliko toplote in ohladi zatoraj neizmerno močno topli tok, da ne more več tako blagodejno vplivati na temperaturo zahodne Evrope. Ravno lani pa je bilo zelo veliko lednikov po polarnih krajih ter so se jako pozno ločili. Odtod letošnja huda zima.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Ljubljana. — Iz vseh krajev dohajajo poročila o hudi zimi. Promet na železnicah, ki vežejo Gradec z Ogersko je vsled zametov ustavljen. V Vidmu na Laškem imajo 10 stopinj, v Florenci 12, v okolici Mantove 16 $\frac{1}{2}$ stopinj mraza, reka Arno je polna ledu, v vinogradih velika škoda. V Požunu je bil dne 19. t. m. strašen vihar razsajal in je tako snežilo, da si niso na ulice upali. Mraza so imeli 19 $\frac{1}{2}$ stopinj, vlaki obtičali so v snegu in promet se je tedaj moral ustaviti. Baltiško morje je zamrznjeno in ne iz svetilnika vidi se, kje neha led. — Vožnja po Bodenskem jezeru je ustavljena, več parnikov je primerznilo in kakor daleč oko nese, se vidi le led. — Ker so bili dne 19. t. m. pri Gumpoldskirchen na južni železnici veliki zameti in je celo ogar-

ski poštni vlak v snegu obtičal, je promet na južni železnici ustavljen.

Z Dunaja. — Začetkom februvarija meseca pojde nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este v Petrograd, da obišče carsko obitel rusko. — Nadvojvoda Evgen se popelje dne 25. januvarija v Berolin, da bode tam zastopal našega cesarja pri krstu novorojenega sina cesarja Wiljema II.

V Avstrijskem muzeju otvorila se je 17. januvarija razstava noš (kostumov), katera bode trajala do konec meseca marca t. l. Režstavljenе so noše iz vseh delov sveta, med katerimi je tudi mnogo zgodovinsko znamenitih. Na razstavi je zastopana tudi Kranjska.

Bivši državni vojni minister grof Bylandt-Rheidt je nevarno obolel, zdaj mu je pa že malo bolje. Baron Schmidt, stavbeni mojster stolne cerkve je nevarno bolan.

Na Dunaji je umrl dne 18. t. m. turški poslanik pri cesarskem dvoru paša Sadula. Našli so ga dne 14. t. m. v kopelni sobici brezzavednega, v roki držečega kavčukovo cevko, po kateri je bil v se dihal plin iz plinove cevi. Nekateri pravijo, da ga je užalostilo in popolnoma potrla, ker sta mu hudo zboleli žena in najljubša mu hčerka, drugi pa menijo, da si je hotel s plinom pridihati spanje, ker ni mogel spati. Truplo njegovo bodo prepeljali v Carigrad.

Uradni list v Lipsiji poroča, da na Pruskem dve petinki državnih potrebščin (1720 milijonov) pokrijejo železniški dohodki, $\frac{3}{10}$ colnina in posrednji davki, ne celo petinko direktni davki, 3% gozdarska uprava, 1% loterija, drugo pa uprava posestev, rudarstva in fužinarstva. Z davki pokrije se tedaj polovica državnih troškov, druga polovica pa z drugimi dohodki.

Dunaj. — Truplo nadvojvodinje Marie Antonije Imakulate, katero so 18. t. m. v Arku slovesno blagoslovili in potem sem prepeljali, polčili so 20. t. m. popoludne v pričo presvitlega cesarja, nadvojvodov in nadvojvodinj in mnogo dostojanstvenikov v Kapucinsko rakev.

Berolin. — Državni tajnik, kardinal Rampolla čestital je poslancu Windthorstu povodom njegove osemdesetletnice, povdarjajoč njegove zasluge za katoliško vero in želeč mu, da bi ga Bog ohranil zdravega in močnega v korist cerkvi in človeštvu. Ob enem mu je javil, da mu tudi sveti Oče papež čestitajo in mu podeli apostoljski blagoslov. Windthorst pravi steber katoliške cerkve v Nemčiji dobil je od vseh strani čestitke in izročili so mu tudi 3000 mark za Marijino cerkev v Hanovru, katere so nabrali v njegovem volilnem okraju.

Praga. — V soboto končal je deželni zbor razpravo o deželnem kulturnem svetu, o kateri se je posvetoval v 19. sejah. V zadnji je poslanec doktor Kvičala o imenu staročeške stranke stvarno pa mirno razjasnil stališče svoje stranke glede dunajske sprave.

Rekel je, da osebnih napadov Mladočehov neče pobijati. Položaj je opasen, trenotek važnejši nego se misli. Nevarnost se Čehom bliža, in sedaj naj drug drugega

slabe in uničujejo? Najhujši sovražniki Čehom so od nekdanj bili Čehi sami! — V teženji po volilnem redu ne prekose Mladočehi staročeške stranke. Glede tega težé oboji po istem smotru. Ali volilni red ni v nika-keršni zvezi z deželnim kulturnim svotom. V stvarni zvezi so si marveč reforma splošnega volilnega reda in predloge o volilni reformi v velikem posestvu in v kurijah. Staročeški klub zatorej ni preverjen, da je upravičen predlog Mladočehov, naj namreč zakon o deželnem kulturnem svetu, ki ni toliko važen, zadobode veljavo, obenem z zakonom o volilnem redu. Pač pa je prepričan ozvezi drugih delov punktacij z volilno reformo. Dunajske punktacije morale bi biti celota, ali da pokažejo Čehi svojo miroljubnost, pritrtili so, da zadobosta veljavo zakon o deželnem šolskem svetu in zakon o deželnem kulturnem svetu vsak posebe. S tem storili vse, da ustrežejo namerom Dunajskih dogovorov in dosežejo mir. Govornik izjavlja potem da bode staročeška stranka o priliki stavila predlog, po katerem imajo zakoni o splošni reformi volilnega reda, o reformi volilnega reda v velikem posestvu in o kurijskem ugovoru (veto) in isti dan zadobiti veljavo. V resnici ne more nihče tajiti, da so ti trije zakoni ena edina organska celota in da je izrečena zahteva popolnoma utemeljena, pravična in glede na vznemirjenost v češkem narodu prav naravna. Deželni zbor sprejel je zakon o deželnem kulturnem svetu v tretjem branji.

Staročeška stranka nima v svoji ožji domovini več tega zaupanja, odkar se je izrekla za dunajsko spravo. Narbolj se to razvidi pri volitvah, pri katerih zmagujejo le mladočeški kandidatji, staročeški pa navadno le malo glasov dobe. Mladočehi, kateri hote na krmilo priti niso zbirčni o sredstvih, kadar se gre dokazati, da je njih delovanje koristno Čehom in ono Staročehov pa pogubno in v tem boju podtikajo narbolj zaslužnim možem celo slabe namene. Narbolj se zaletavajo v vodjo staročeške stranke dr. Rieger-ja, kateri je bil do zadnjega časa tudi vodja češkega naroda. Rieger, kateri je osivel v borbi za pravice češkega naroda, kateri se mora šteti med narbolj zaslužne narodne zastopnike in o katerem vsak objektivno sodeč mora trditi, da je imel pri vsem svojem javnem delovanji le koristi svojega ljubljenega naroda pred očmi, zgublja vsled napadov Mladočehov zaupanje v narodu.

Ali da bi Rieger doživel, da bode njegovo delovanje povod pouličnim izgredom zaslepljenih vseučelišnikov in drugih mladih ljudi, da mu bodo njegovi rojaki klicali „pereat“, da ga bodo psovali z „izdajico naroda“, mu okna pobili, to bi si tudi narbolj zagrizeni nasprotnik njegov ne bil mogel sanjati. Ali zgodilo se je to vendar zadnje sobote večer. Mi mislimo, da mora vsak narodnjak le obžalovati, da so se našli ljudje, kateri so mogli tako ničvredno in narod sramotilno delo izvršiti, in prav je imel poslanec profesor Kvičala, ki je v zboru izrekel, da so bile te demonstracije sramota za Prago in za narod.